

ใบความรู้เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ : คำเชื่อม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พู่กันแห่งราชาธิราช
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ : คำเชื่อม
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำเชื่อม การใช้ภาษาอธิบายหรือเล่าเรื่องราวใด ๆ ข้อความนั้น ๆ ต้องต่อเนื่องกัน วิธีการทำให้ข้อความต่อเนื่องกัน วิธีหนึ่ง คือ การใช้คำเชื่อมเพื่อเชื่อมคำ ประโยค หรือข้อความเข้าด้วยกัน การเชื่อมหน่วยทางภาษามีทั้งการเชื่อมหน่วยที่เสมอภาคกัน เช่น เชื่อมคำกับคำ เชื่อมประโยคกับประโยค หรือเชื่อมข้อความกับข้อความ และการเชื่อมหน่วยที่ไม่เสมอภาคกัน เช่น เชื่อมอนุประโยค เข้ากับमुख्यประโยค การเชื่อมนั้นอาจเชื่อมเพื่อแสดงการรวมกัน แสดงความแย้งกัน แสดงเหตุผล หรือแสดงความหมายอื่นก็ได้

คำที่พิมพ์ด้วยตัวหนาต่อไปนี้เป็นคำเชื่อมที่เชื่อมคำกับคำ

แสดงความรวมกัน เช่น พักกับนั่ง ยายกะตา อ่านและเขียน
แสดงการเลือก เช่น หมูหรือเนื้อ ขนมหรือผลไม้

คำที่พิมพ์ด้วยตัวหนาต่อไปนี้เป็นคำเชื่อมที่เชื่อมประโยคกับประโยค

แสดงความรวมกัน เช่น เขาชอบอ่านหนังสือและชอบฟังเพลง
แสดงความแย้งกัน เช่น พี่ขยันทำขนมแต่น้องขยันจัดบ้าน
แสดงการเลือก เช่น คุณจะกินอาหารไทยหรือลองอาหารจีน

คำที่พิมพ์ด้วยตัวหนาต่อไปนี้เป็นคำเชื่อมที่เชื่อมประโยคอนุประโยคเข้ากับमुख्यประโยค

ครูที่**มาใหม่**เป็นศิษย์เก่าโรงเรียนนี้

(ครู**เป็นศิษย์เก่าโรงเรียนนี้** เป็น मुख्यประโยค **ที่มาใหม่** เป็น อนุประโยค)

เขา**พูดไม่ชัด**ฉันจึงฟังไม่เข้าใจ

(เขา**พูดไม่ชัด** เป็น मुख्यประโยค **ฉันจึงฟังไม่เข้าใจ** เป็น อนุประโยค)

ที่เขาบอกมานั้นเป็นความจริง

(**เป็นความจริง** เป็น मुख्यประโยค **ที่เขาบอกมานั้น** เป็น อนุประโยค)

เขา**ทำงานหนัก**เพื่อให้ลูก ๆ สบาย

(เขา**ทำงานหนัก** เป็น मुख्यประโยค **เพื่อให้ลูก ๆ สบาย** เป็น อนุประโยค)

ที่มา : หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วิวิธภาษา หน้า ๒๓-๒๔